

DUHOVNO ŽIVLJENJE

68

Družinski
tednik za
slovenske
izseljence

LA VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal

A VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal

THE SPIRITUAL LIFE
Weekly Review

10 centavos

BUENOS AIRES

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je splošna kulturna slovenska izseljenska družinska revija in izhaja tedensko.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakokratni odgovorni izseljenski duhovnik.

Urednica ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vodopivčeva, Rosario.

Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jesenice na Gorenjskem, Jugoslavija.

Dopise in vsa vprašanja in sporočila, ki zadevajo vsebino lista pošiljajte, prosimo, na: Uredništvo Duhovnega življenja, Avalos 250, Buenos Aires, Rep. Argentina.

Telefon uredništva je: 59 Paternal 3919.

V upravnih zadevah, to je zlasti glede naročila, plačila in oglasov, se obračajte, prosimo, na: Upravo Duhovnega življenja, Rio Bamba 562, Buenos Aires, Rep. Argentina.

Telefon uprave je: 47 Cuyo 0275.

Osební obiski v upravi: za sedaj vsak dan, od 15. do 16. ure.

Naročnina znaša:

- a) Za Republiko Argentino in vse ameriške dežele, vključeno Severoameriške Združene države in Kanado, letno \$ 5.— m/n (arg. pap. pesov), milreis 20.—, severoameriški \$ 1.50, urugvajskih pap \$ 3.50, čilenskih \$ 35.—.
- b) Za evropske in vse ostale države: letno \$ 6.— (šest argentinskih pesov v papirju), ali Din 70.—, francoskih frankov 25.—, Lir 20.—, mark 4.50, holandskih gold. 2.50, šilingov 10.—, šterling 0.35, belgijskih frankov 35.—.

Da sleherkemu omogočimo naročitev našega lista, sprejemamo na račun naročnine vsak znesek, tudi če nam ga pošljete v znamkah in bomo pošiljali naročniku list dva meseca za vsak plačani peso.

Naročnino je najboljšo nakazati v argentinskih pesih m/n, bodisi v priporočenem pismu, bodisi potem bančnega čeka "sobre Buenos Aires", ali s poštanim girom, ne pa z bančnimi čeki, ki se glasijo na tuje valute.

Še ugodnejši način pošiljarja naročnine objavimo, ko bo Uprava korakoma organizirala zveze z dotičnimi deželami. Za danes moremo že sporočiti za:
(Nadaljevanje na 3. str. ovitka)

LA VIDA ESPIRITUAL

BUENOS AIRES, ARGENTINA

Redacción: Avalos 250, U. Telef. 59 (Pat.) 3919.

Administración: Rio Bamba 562, U. Telef. 47 (Cuyo) 0275.

Dr. Jožef Debevec, Ljubljana:

Jernej Kopitar

(r. 1780, u. 1844.)

Že od svojega začetka je posvečal naš list veliko pozornost opisom življenja velikih mož, ki so zaslužili našo hvaležnost, občudovanje, in če mogoče in kolikor mogoče tudi posnemanje. Čitatelji se gotovo še dobro spominjajo naših slovenskih življenjepisov, ki so po pravici zbudili pozornost vsled njihove poljudnosti, natančnosti, nepristranosti in preglednosti pisateljevega dela in pomena za njegov čas, kakor tudi za poznejše dobe. Tako smo opisali Vodnika, Prešerna, Valvasorja, Slomška, Bleiweisa, Miklošiča, Levstika, Stritarja, in deloma Cankarja in Marijo Vero. Na oba slednja se bomo še povrnili, ker sta bila orisana samo iz ene strani, kakor je bilo razvidno že iz naslova. Izmed velikih mož tujih narodov smo podrobneje spoznali tri naše sodobnike: Gandhija, Coughlina in Roosewelta, ki v velikem svetu mnogo pomenijo in o katerih vsak dan slišimo. Izmed svetnikov smo občudovali lahko Augustina, Frančiška iz Assissi in Janeza Bosco.

Čeprav se naš list ne more in ne sme omejiti zgolj na življenjepise, bomo vendar to panogo slovstva tudi za naprej gojili z vso vnemo. Najprej bomo razumljivo skušali spoznati sami sebe, svoje rojake Slovence, zlasti tudi naše odlične slovenske sodobnike. Posebno pozornost bomo posvetili nadalje našim bratom Hrvatom, Srbem in Bolgarom. Nadalje bomo skušali čim bolj spoznati tudi še druge naše slovanske velike moze. Obžalujemo, da se nam pri najboljši volji in kljub vsemu prizadevanju doslej ni posrečilo dobiti primernih življenjepisov zlasti naših najsorodnejših bratskih rodov, toda ponovno smo vse uredili, da to nam resnično neljubo zamudo čim prej in čim boljše popravimo. Seveda tudi ne bomo pozabili odličnjakov in oblikovalcev svetovne zgodovine in svetovnega slovstva. Tako nam je že za eno prihodnjih števil obljubil naš odlični sotrudnik, gospod ravnatelj dr. Debevec, življenjepis morda najbolj češčenega in občudovanega izmed pesnikov vseh časov, Danteja. Gospod ravnatelj, sam velik pisatelj, je najboljši slovenski poznavalec Danteja, ki je njegovo slavno Divino Commedio prestavil tudi na slovenski jezik. Ni dvoma, da bo zato tudi njegov opis Dantejevega življenja in pomena nekaj posebnega. Naše čitatelje nanj že sedaj opozarjamo in se ga veselimo.

Ravno tako imamo že pripravljen obširnejši življenjepis slovenskega pisatelja Ksaverja Meška, izpod peresa njegovega osebnega znanca in prijatelja in našega stalnega sotrudnika, ki živi že dalj časa med nami v Buenos Airesu. Pisatelj Meško namreč ravno praznuje šestdesetletni jubilej svojega življenja in obširno piše o njem vse naše domače časopisje.

Našim cenjenim naročnikom tudi ob tej priliki ne moremo dovolj priporočati, naj skrbno hranijo vse številke našega lista, ker bodo ohranili mnogi naši članki stalno vrednost. Morebitne izgubljene številke bo naknadno težko nadomestiti, ker lista ne moremo tiskati za zalogo.

Kakor smo občudovali gospoda ravnatelja v njegovem zadnjem temeljitnem članku o Umetnosti in življenju, tako ga bomo tudi danes. Malokdo med Slovenci tako dobro pozna slovensko, posebno slovensko slovstveno zgodovino. In malokdo bi znal bolje podati svoje znanje v tako kratkih stavkih

in v tako lepem jeziku. Na prvi pogled je jasno, da gospod pisatelj igraje in temeljito obvlada snov o kateri razpravlja. Ob tem življenjepisu bomo dobili izredno globok vpogled ne samo v Kopitarjevo življenje in mišljenje, marveč tudi življenje in pomen mnogih Kopitarjevih sodobnikov in vsega njegovega časa.

Žal ne moremo priobčiti Kopitarjeve slike. Gospod pisatelj sam ugotavlja, da je ni najti nikjer nobene. Uredništvo.

Če vržete kamen v vodo, recimo v blejsko ali bohinjsko jezero, se delajo, okrog njega, kajne, kolobarji, včasih mogočnejši, včasih slabotnejši, kakoršen je bil že kamen, najprej majhni, potem pa zmerom večji in večji, izmed katerih se nekateri že kmalu umirijo, drugi pa se razprostro čez prav vse vodovje, dokler se jezerska gladina spet ne umiri. Takó je z vplivom naših pa tudi drugorodnih pisateljev: nekterih vpliv se omejuje na ozek krog, drugih na širši, še drugi zelo daleč naokrog, vpliv nekaterih je prav neverjetno velik in globok.

Naj Vam danes predstavimo sina našega malega slovenskega naroda, moža, učenjaka, čigar vpliv je segal v letih 1810—1844, ko je bil na višku svoje moči, na vse strani, med vse narode tedanje Evrope, moža, ki je bil velikan učenosti in je znal govoriti menda prav vse evropske jezike.

Rodil se je dne 21. avgusta l. 1780. v Repnjah, v župniji Vo-dice, onstran Šmarne gore, torej na Kranjskem. Bil je, kakor vidite, 20 let starejši od Prešerna, a 22 let mlajši od V. Vodnika. Oče mu je bil cerkveni ključar in nekak "rihtar", kakor so takrat rekli županu. Kot deček je pasel očetovo živinico. Desetletnega pa je oče peljal v Ljubljano v šolo; ter je v desetih letih (1790—1800) z odliko, vedno prvi, dovršil osnovno šolo, gimnazijo in filozofijo. Ko je hodil v drugi gimn. razred, bilo je 18. in 20. avgusta 1795, sta mu umrla oče in mati za kolero. Sam je pozneje dejal: "Da mi je živela mati, bi bil po filozofiji (t. j. po sedanji osmi šoli) šel v bogoslovje in postal duhovnik, ker sem imel veselje za ta stan". Takó pa si je izbral učenjaški poklic.

Jeseni l. 1800. ga je povabil véliki pospeševatelj slovenskega slovstva in jezika, prijatelj in podpornik vseh tedanjih slovenskih pisateljev, Žiga baron Zojs, imejitelj trgovine z železom in posestnik rudnikov in plavža v Bohinju, v svojo hišo, ki še danes stoji, dvonastropna, v bližini šentjakobskega mostu, da bi mu bil tajnik, knjižničar in urejevalatelj rudniških zbirk. Kopitar je ponudbo z veseljem sprejel. Zojs je bil ne le bogat, ampak tudi učen mož. V svoji knjižnici je imel skoro vse slovenske knjige, kar jih je

bilo tiskanih od l. 1550. pa do tedaj; pa ne le slovenske, imel je tudi sila slovanskih knjig, tiskanih v cirilici ali latinici. V gimnaziji se je bil Kopitar naučil nemščine, latinščine in grščine; v Zoisovi hiši pa si je pridobil znanje staroslovensščine, srbohrvaščine, novogrščine, češčine, poljščine, angleščine, rumunščine, posebno dobro pa italijanščine (Zois je bil po očetu Italijan, po materi, rojeni Kapus iz Kamne gorice, pa Slovenec), ter francoščine.

Pri Zoisu so bili vsakdanji gostje omizja: V. Vodnik, Jurij Japelj Matevž Ravnikar (poznejši tržaški škof, u. l. 1845) in drugi. V tistih časih je potovalo vedno mnogo Francozov in Italijanov skozi Ljubljano. Vsi so se ustavljali v gostoljubni Zoisovi hiši. Z vsemi temi se je mladi in nadarjeni Kopitar seznanil. Z Vodnikom sta se pa pri mizi rada pričkala, v veliko zabavo gostitelju Zoisu. Vodniku, tedaj že slovečemu pesniku in jezikoznancu slovenskemu, je mladi Kopitar nagajal, češ, da bo on, t. j. Kopitar, dasi več ko 20 let mlajši, prej spisal slovensko slovnico kakor pa Vodnik. Vsi so se smejali tej smeli trditvi Kopitarjevi. In vendar se je to zares zgodilo.

Prišlo pa je takó-le:

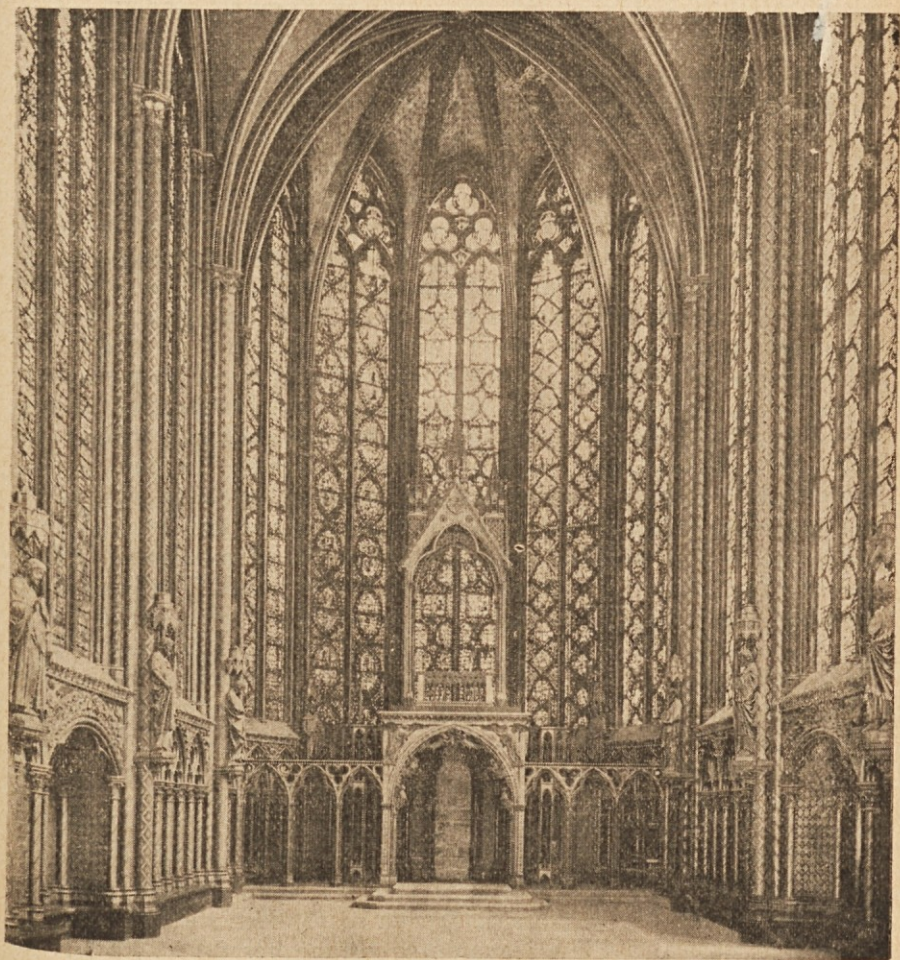
V Ljubljani je živeła tedaj mlada grofica Bellegarde, Francozinja; njen oče je bil visok uradnik, a je bil odšel po službenih potih v Dalmacijo; hčerkica je ostala sama v Ljubljani. Rada bi se bila kaj pogovorila s svojimi uslužbenci, a ni znala slovenski. Nekoga dne pa ji reče kuharica: "Kontesa, lepši bi biló, če bi Vi znali tudi naš jezik." Nekdo, ki je pač bolj slabo umel slovenski, je kontesi te besede takó tolmačil v francoščino, da bi bila ona, kontesa, lepša, če bi znala slovensko. To je gospódično takó spodbodlo, da je takoj sklenila učiti se slovenskega jezika. Prosila je barona Zoisa, naj ji nasvetuje kóga, ki bi jo učil. Zois ji pošlje mladega Kopitarja. To je bilo l. 1806. Ker Slovenci nismo tedaj imeli primerne slovnice, jo je začel Kopitar sam pisati in je konteso kar na podlagi svojega rokopisa podučeval. In uspešno! V par mesecih je že vse razumela in znala govoriti. Kopitar pa je, vesel uspeha, dal svoj rokopis v tisk, in l. 1808. je že prišla na svetlo njegova sloveča **slovnica**, po kateri so se do l. 1825., ko je Fr. Metelko svojo izdal, učili dijaki, med drugimi seveda tudi Prešeren.

Kaj je novega vpeljal Kopitar v svoji knjigi? Marsikaj, kar velja še do danes in bo seveda še naprej. Pred Kopitarjem so več ko 200 let pisali naši pisci, hodeč za Trubarjem, ki je bil Dolenjec: dobru vinu, svetu pismu, Buh, gespud, nejmam, nejsem, snejg,

lejtu itd., Kopitar pa je popravil in pisal: sveto pismo, dobro vino, Bog, gospod, nimam, nisem, sneg, leto itd., kakor pišemo še danes.

L. 1808. je Kopitar odšel na Dunaj in kmalu prišel — po priporočilu prijateljev za uradnika dvorne (cesarske) knjižnice. Tu je ostal do svoje smrti. Počutil se je med ogromnimi knjižnimi zakladi kakor riba v vodi. In tam na Dunaju se je začelo njegovo vplivanje na vse strani in narodnosti. Komaj je stopil v cesarsko mesto Dunaj, že si je poiskal koristno družbo. Ker je bil samec, je hodil v gostilne na hrano. Na ta način je prišel v stik z različnimi narodnostmi: z novogrškimi trgovci, s srbskimi vseučeliščniki, z Malorusi, Čehi, Poljaki itd. Z vsemi je znal govoriti v njih jeziku; postal je središče Slovanov na Dunaju. In tedaj je naš Kopitar zamislil velikanski načrt. Rekel je sam pri sebi: V Avstriji prebiva več Slovanov kakor pa Nemcev; torej je Avstrija slovanska, Dunaj mora postati središče slovanske vede! Na Dunaju se mora osnovati stolica za staroslovenski jezik (v katerem sta pisala sv. brata Ciril in Metod), na Dunaj naj hodijo študirat Srbi, Hrvatje, Slovenci, Čehi, Poljaki, ne pa v Petrograd! Rusom je Kopitar vedno očital, seveda po krivici, da so v svojih knjigah spri-dili, pokvarili lepi starocerkveni, staroslovenski jezik, in da sploh v Rusiji vlada brezbriznost za vsakršno znanstveno delo. Hotel je torej pomagati ustvarjati slovansko Avstrijo.

Storil je vse, da bi to svojo namero približal uresničenju. Da bi se mladi slovanski študentje na Dunaju mogli učiti staroslovenščine, katero je Kopitar smatral za mater vseh sedanjih slovanskih jezikov (kar pa danes ni več priznано, ampak se smatra le za mater sedanji bulgarščini!), je bilo treba spisati slovnico staroslovenskega ali Cirilovega jezika. Kdo naj jo spiše? Takrat je v Pragi živel duhovnik Josef Dobrovsky (r. 1753, u. 1829, pokopan v Brnu na Moravskem), imenovan "očak slovanskega jezikoznanstva". Temu je Kopitar od l. 1809 pa do 1822 neprenehoma pisaril, naj spiše to slovnico. In je s svojim drezanjem res dosegel, da je l. 1822 zagledala beli dan ta sloveča knjiga Dobrovskega. Vendar pa Kopitar ni mogel pridobiti avstrijskih višjih krogov, cesarja in ministrov, da bi ustanovili na Dunaju stolico za slavistiko. Ustanovili so jo šele štiri leta po njegovi smrti, l. 1848., a prvi profesor, ki je zasedel to stolico, je bil Kopitarjev učenec, Slovenec Franc Miklošič, učenjak svetovnega slovesa; za Miklošičem (od l. 1886 dalje do konca svetovne vojne) pa je učil na tej slavni stolici Hrvat Vatroslav Jagić, istotako svetovnoznani in slaven.

Sainte Chapelle, hišna kapelica francoskega kralja Ludovika IX, morda največja znamenitost pariškega mesta, ki si jo gotovo ogleda vsak ljubitelj umetnosti, ki je bil kdaj v Parizu. Ker je stari francoski kraljevski grad spremenjen v sodno palačo, se v tej hišni cerkvi več ne opravlja božja služba in jo skrbno varujejo samo kot dragocen biser srednjeveške umetnosti. Nekoliko bolj preprosta, vendar morda ravno zato še lepša je krita, spodnja grajska cerkev, ki je ne more menda nihče pozabiti, kdor jo je kdaj videl.

Jeseni l. 1813. je prišel na Dunaj skromen Srb, star 26 let, na eno tingo šepast, bolj majhne postave, Vuk Stefanović Karadžić. V Srbiji so bili Turki vstajo Srbov zadušili in takó je mladi Vuk zapustil nesrečno domovino. Znal je nekoliko nemški, na pamet pa dosti srbskih narodnih pesmi, znanih v Hercegovini in Bosni. Kopitar je mladega moža brž zavohal. Šel je k njemu ter mu svetoval, naj narodne pesmi, ki jih vé na pamet, zapiše in jih dá natisniti. Vuk je ubogal; že l. 1814. je izšla njegova "Pesmarica". Kopitar je pesmi prevedel v nemščino in pisal o njih v nemških časopisih. Naenkrat so zaslovele po vsem svetu. Kopitar je pisal o njih tudi največjemu nemškemu pesniku Goetheju. Nemci so bili takó navdušeni za srbske narodne pesmi, da so se mnogi začeli učiti srbskega jezika samó zato, da bi nar. pesmi lahko v izvirniku brali. Vuk pa je z Dunaja večkrat potoval doli v južne kraje, nabiraj novih narodnih pesmi, katerih je objavil vedno več in več. Da so torej srbske nar. pesmi postale in takó zaslovele, kdo je dal pobudo? Sin bratskega naroda, Slovenec Jernej Kopitar.

Pa še v nekem drugem oziru je Kopitar odločilno vplival na srbsko književnost. Bilo je l. 1816, ko je nekega dne rekel Vuku: "Vaši učeni ljudje pišejo drugače, kakor pa narod govori. Pišejo nekako takó, kakor sta pred 1000 leti pisala sv. Ciril in Metod ali pa stari ruski menihi. Zakaj vi, Srbi, ne pišete takó, kakor govorite? Poglejte nas Slovence: mi pišemo takó, kakor govorimo." Vuk je vprašal: "Kakó naj si pomagamo?" Kopitar je dejal: "Sédate in zapišite vse srbske besede, kolikor se jih spomnite; jaz pa pridem vsak večer za dve uri, da bom tiste besede prestavil v nemščino in latinščino". Začela sta. Dve leti sta delala. L. 1818. pa je na Dunaju zagledal beli dan sloveči "**Srpski rječnik**", na čigar naslovni strani se je svetilo samó Vukovo ime; Kopitar se je skromno skril, dasi so bile njegove zasluge pri delu ogromne. Slovar, tiskan v cirilici, kar je srbskih besed, je štel 927 strani. Vpliv te knjige pa je bil naravnost velikanski. Izprva so se sicer starejši pisatelji upirali in dejali: "Vtem slovarju so zbrane besede, ki jih govoré pastirji in govedarji; to je govedarski jezik. Mi ne bomo takó pisali." Toda Kopitar se je po raznih časopisih potegoval za Vuka in hvalil njegovo delo. Nastala je strastna polemika (knjižni prepir) med pristaši starega načina pisanja in med Kopitarjem. Srbska mladina je uvidela, da ima Kopitar prav, ter začela pisati, kakor je pisal Vuk v "Rječniku". In mladina je končno zmagala. Okoli l. 1865. so vsi Srbi sprejeli jezik "Rječnika" kot književni jezik. Kdo torej je pomagal Srbom, da so začeli pisati v živem na-

rodnem jeziku, v jeziku, ki ga živi narod res govori? Zopet sin bratskega naroda, Slovenec Jernej Kopitar!

Kaj pa je Kopitar trdil o **Hrvatih**? O teh je imel svoje posebno mnenje. Učil je takole: "Tisti Hrvatje, ki prebivajo okoli Zagreba in Varaždina, so prav za prav Slovenci, saj govoré "kaj", ne pa "što"; morali bi pisati, kakor pišemo Slovenci." V tem vprašanju pa Kopitar ni zmagal: l. 1836 je Ljudevit Gaj, doma iz hrv. Zagorja, uvedel Vukovo govorico v hrvatske knjige in časnike; tedaj so Hrvatje začeli pisati enako kakor Srbi, samó — seveda — z latinskimi črkami. V tistih letih (1836—1848) so bili tudi med Slovenci na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem nekateri za to, da bi tudi Slovenci sprejeli Vukovo govorico in torej pisali hercegovsko narečje! Pristaši te misli so se imenovali **Iliirci**. Ako bi se bilo to zgodilo, bi bili slovenski izobraženci govorili in pisali srbskohrvatsko, preprosti narod po slovenskih vaseh pa takih knjig in časnikov ne bi bil umel; nastal bi bil usodepoln prepad med inteligenco in narodom, v največjo nesrečo obéh. (Saj se tudi Hrvatom še do danes utepa tisti Gajev čin: hrvatski seljak se ni mogel takó izobraževati kakor slovenski.) Proti Ilirom so se med Slovenci vzdignili zlasti Kopitar, Bleiweis in — Prešeren. In so zmagali.

Kopitarja in Vuka je vezalo stanovitno prijateljstvo do konca; drugih osebnih prijateljev je imel malo.

Kopitar si je dopisoval s skoro vsemi učenjaki tedanje dobe. Doslej je dokazano, da je teh oseb bilo 357. Iz pisem, ki so se ohranila — jih je za dve debeli knjigi — se vidi, da je v vsakem imel kaj tehnega, novega povedati; vsako pismo se je pečalo z znanstvenimi rečmi; v vsakem je stala kaka pobuda k delu.

Veri svojih dedov je Kopitar ostal zvest. Dvakrat je potoval v Rim iz znanstvenih razlogov; ondi je občeval z raznimi duhovniki, tudi s kardinalom Mezzofantijem, ki je umel in govoril nad 70 jezikov, med njimi tudi slovenski. Ko je bil Kopitar drugič v Rimu (l. 1843.), je hudó zbolel na pljučih; vrnil se je na Dunaj in 11. avg. 1844. umrl v velikem uboštvu. Posodil je bil namreč vse svoje prihranke — 20.000 srebrnih goldinarjev — Slovincu dr. Gostiši, odvetniku na Dunaju, a brez potrdila; ko je pa l. 1842. Gostiša umrl, ni hotela vdova nič vedeti o posojilu. Tudi ta žalost in zguba je najbrž pospeševala njegovo bolezen. V bolezni se ga je usmilil prof. J. Jenko; pri njem je umrl. Pokopali so ga na pokopališču sv. Marka; l. 1864. so poleg njega izkopali grob tudi

Vuku St. Karadžiću. L. 1897. pa so njegove zemske ostanke prepeljali v Ljubljano na pokopališče k sv. Krištofu.

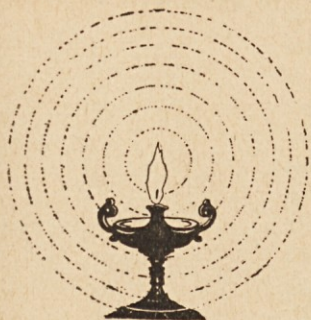
Slike njegove nimamo nikjer nobene.

Še besedo o razmerju Kopitarjevem do Prešerna!

V eni reči sta se oba strinjala: oba sta zahtevala, da naj Slovenci pišejo svoj, slovenski jezik, ne pa srbohrvaškega. Nista pa se ujemala v nazorih o pesništvu. Kopitar je cenil pred vsem srbsko narodno pesem in hotel, da bi tudi Prešeren zlagal svoje pesmi po njih načinu in meri. Prešeren se seveda ni vdal; menil je, naj Kopitar sodi in kritikuje učene reči, slovnice in slovarje, poezijo naj pa pri miru pusti, ker je ne razume. Povedal pa je to duhoviti Prešeren s sonetom o starogrškem slovečem slikarju Apelu, ki je bil zelo dobro naslikal moža, a čevljarčku slika ni ugajala ker je smolec (čevlarček) le sitnaril, ga je slikar odpravil z besedami: "Le čevlje sodi naj kopitar (čevljar)!" Takóle se glasi sonet:

Apel podobo na ogled postavi;
ker bolj resnico ljubi kakor hvalo,
zad skrit vse vprek posluša, kaj zijalo
neumno, kaj umetni o njej pravi.
Pred njo s kopiti čevljarček se ustavi;
ker ogleduje smolec obuvalo,
jermenov meni, da ima premalo;
kar on očita, koj Apel popravi.
Ko pride drugi dan spet mož kopitni,
namest' da bi šel dalj po svoji poti,
ker čevlji so pogodou, méč se loti.
Zavrne ga obraznik imenitni,
in tebe z njim, kdor napčen si očitar,
rekoč: "Le čevlje sodi naj Kopitar!"

Jožefa Furlan, Buenos Aires:

Palermo

Ti, moj ljubi, dragi, dobri
in vsakdanji znanec,
park Palermo,
kdo naj te razume,
danes prav te imenuje,
kaj se je godilo s tabo
vse te dni?

Križ je zrasel v tvoji sredi
silen, časten, nezlomljiv.
Obstopili so ga angeli
in s trombami na vse strani vabili
dežele, mesta, narode in ljudstva,
stanove in družine,
može in žene,
vse, kar jih je kjerkoli Kristovih.

Prisluhnilo je mesto,
prisluhnila dežela,
in narodi in ljudstva,
udani Kristusu, so v silnih daljah
prejasno čuli glas vabeči
in so prišli:

Otrok nedolžnih, belih angelov
sto sedem tisoč,
modrost učenih,
vojakov moč,
svetost redovnic,
devic nedolžnost,
in mož ponos
in škofov čast.

Vse ceste iz dežel
so bile črne romarjev
pred križ v Palermo!

Kot ptice so iz daljnih jih svetov
nosile ladje čez morja širine.

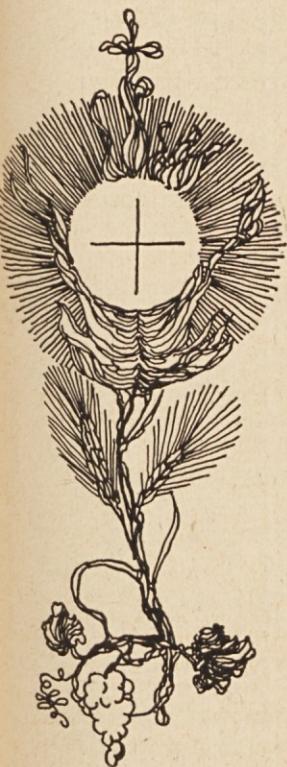
In vedno nove množice
so ceste bruhale
pred križ v Palermo:

en milijon,
poldrug milijon,
in dva milijona,
vedno nove, nove, nove neštete trume,
vseh narodov, vseh ljudstev,
vseh slojev in stanov,
ki bili so še zmožni
začuti božji klic vabeči,
močni dovolj, da se odzovejo.

Pozdravljen, križ mogočni!
Ljubezen moja, moje upanje!

Vseh narodov zastave
so v tvojem znožju zmagoslavno plapolale
med njimi naše,
v Tvoji senci,
Tebi v čast,
mogočni križ v Palermo.
nezmagani in nezmagljivi!

In Križanega nauk,
 prečudno čudo,
 prav isti, ki pred letov tisoč dvema
 je romal po deželi Judov,
 vaseh in mestih
 vznemirjal in miril,
 osvajač in odbijal,
 in to lastnost ohranil
 vse do današnjih čni,
 ta nauk je zmagoslavno,
 samozavestno se glasil spod križa,
 in množice so ploskale, pritrjevale,
 kot na nedeljo cvetno
 so klicale Hosana,
 Hosana mu, ki pride
 v Gospodovem imenu!

Ti, moj ljubi, dragi, dobri
 in vsakdanji znanec,
 park Palermo,
 kdo naj te razume,
 danes prav te imenuje,
 kaj se je godilo s tabo
 vse te dni?

Argentinski Filmi

(Nadaljevanje)

Ali kmalu je znova potrkal glad na duri. Zopet je šla prosit vbogajme. Ponovno brez uspeha. S težavo si je priborila 20 centavov, s katerimi ni mogla kupiti dovolj kruha za devetero ust. Usmerila je korake proti znani tekstilni trgovini. Jopice so bile kakor svojčas nagromadene ob vhodu. Zdelo se ji je, da bi mogle ogreti vse brezposelne. To pot so jo zapazili. Pričela je teči, ali uslužbenec jo je zasledoval ter jo na bližnjem vogalu predal možu pravice. Pride pred sodnika. Trpi na delni paralizi, ki ji je oslabila dar govora. Jecljaje pravi sodniku: "Sirota sem. Mojih sedmero otrok me je prosila kruha. Mnogo kvader sem prehodila iz Vicente Lopez, kjer bivam, do Belgrano. Za moje otroke sem to storila. Ali gospod sodnik, naj oni ne izvejo ničesar o tem. Čutim, da jih bom kmalu zapustila. . . . Da si ohranijo blag spomin na svojo mater. . . . Naj ne izvejo nikoli. . . ."

In našel se je blag sodnik. Ni zajahal paragrafov, prislulnil je na srce križane matere ter jo oprostil vsakoršne kazni. Poljub, pa, ki ga je prejela od vsakega izmed njenih otrok je bila gotovo najlepša oprositev.

Brezposelnost je pa tudi do vrhunca iznajdljiva in evo vam kaj so mi pravili delavci nekega frigorifika, tovarne za mesne izdelke, v Avellanedi. Mlad Litvanec, okrog 28 let star je prišel pred 8 leti v Argentino. Delal je kot zidar. Pred letom mu je dela zmanjkalo. Vse tavanje od enega stavbenega mojstra do drugega je bilo zastonj. Po enoletni brezdelnosti izve da se v nekem frigorifiku išče žensko osebje. Raje nameščajo ženske kot moške ker jim je treba manj plačati. To bi značilo za njega mezdo 2 pesa 50 cts. na dan. Preobleče se v žensko in brez težave je bil sprejet. Njegove sodelavke niso slutile, da se pod ženskim krilom skriva dobrodušen Litvanec. In tudi izdale ga niso ženske marveč njegovi zavistni moški tovariši. Seveda je bil odpuščen, vendar ga vsaj pred sodišče ni nihče tiral.

Nihče ne more zanikati, da živimo v dobi kontrastov in nasprotstev. Vsega je preveč in vsega je premalo na svetu. Se že

žito, se uničuje premog, se meče v morje kava, se pokončava grozdje; milijoni človeških bitij pa nimajo kave, da bi jo pili, ni premo-ga da bi se ogreli, ni čaše vina za okrepčilo.

Mnogi siromaki vsega sveta — in teh je ogromna večina — so se odrekli vsemu razkošju, ki ga morejo pogrešiti, družinskim in prijateljskim spominkom in večkrat tudi pohoistvu. Brezdelje in pomanjkanje dela ljudi čuda iznajdljive: v slučaju nujne potrebe prodajo volno iz postelje. Ta pretresljiva beda je rodila celo vrsto človeka nedostojnih novih obrti. Okrog ferij, sejmov trgov za živila pod milim nebom so se zadnje čase začeli smukati arabski prodajalci volne. Bogme, slaba kupčija, ali od nečesa je treba živeti. Ta edinstvena obrt ima svoje iznodišče v žaloigri moderne nizarije. Skromni arabski nakupovalci volne prehadijo vse proletarske okraje nakupavajoč rabljeno volno. Kakšno presenečenje je morala biti prikazen prvega arabskega prekupovalca, ki hoče revnim proletarcem olajšati posteljo kar za par kil?! Težko, pretežko je prodal rabljeno volno iz postelje. Ali sila kola lomi. Dela ni, treba jesti danes, jutri, pojutrašnjem, treba dati kruha otrokom, treba kupiti oglja za kurjavo. Spali bodo že kako. Siromaki so utrjeni.

In skromni Arabec, dan za dnem v potu svojega obraza vlačil pezo volne na "Ferija franca" ter kriči v svoji smešni španšči: "Cumbra lana usaga, sañura! Buen brecio y bone la culehón como nueva! — Kupite rabljeno volno, gospa! Nizka cena in žimnica bo kakor nova!"

**

Patrona mesta Avellanede — ki ga loči od Buenos Airesa samo reka Riachuelo — je Marija Vnebovzetja. Na njen predpraznik, dne 14. avgusta sem videl v imenovanem četrtmiljonskem mestu tole sliko: mestna občina je v počačenje mestne patrone pred občinsko hišo dala razdeliti 40 tisoč kil živil.

Prišlo je okrog štiri tisoč oseb, tako da je prišlo na vsako okrog 10 kg živil. Razdelitev je bila tako sijajno organizirana, da se ni zgodil prav noben incident. Že teden pred tem so razdelili po župnih uradih, šolah, dobrodelnih društvih, požarnih brambah, rešilni armadi 4.000 listkov. Neskončne vrste žená in otrok so vstopale v mestno barako kjer so jim na dolgih mizah gospé dobrodelnih društev dale vsakemu po 2 kg mesa, 1 kg sladkorja, 1 kg yerbe, 1 kg testenin, 1 kg masti, 2 kg krompirja, 1 kg fižola, 1 kg moke ter po 1 volneno jopico za otroke. Nato so popoldne razdelje-

vali še milo, olje, žveplenke, sklede, čaše, krožnike, sveče, ki so jih darovali trgovci in tovarnarji mesta Avellanede. Kar je bilo gotovo prav čedno in fletno, vredno vse hvale, odobravanja, nosnemanja in zahvale. V marsikojem očesu sem opazil solzo hvaležnosti. Ali, praznik Marije Vnebovzete je samo enkrat na leto! Ako so obdarovanci res potrebni, kdo pa se jih spominja druge dni? In da so pomoči potrebni, jim je treba samo pogeldati v obraz in oči.

**
*

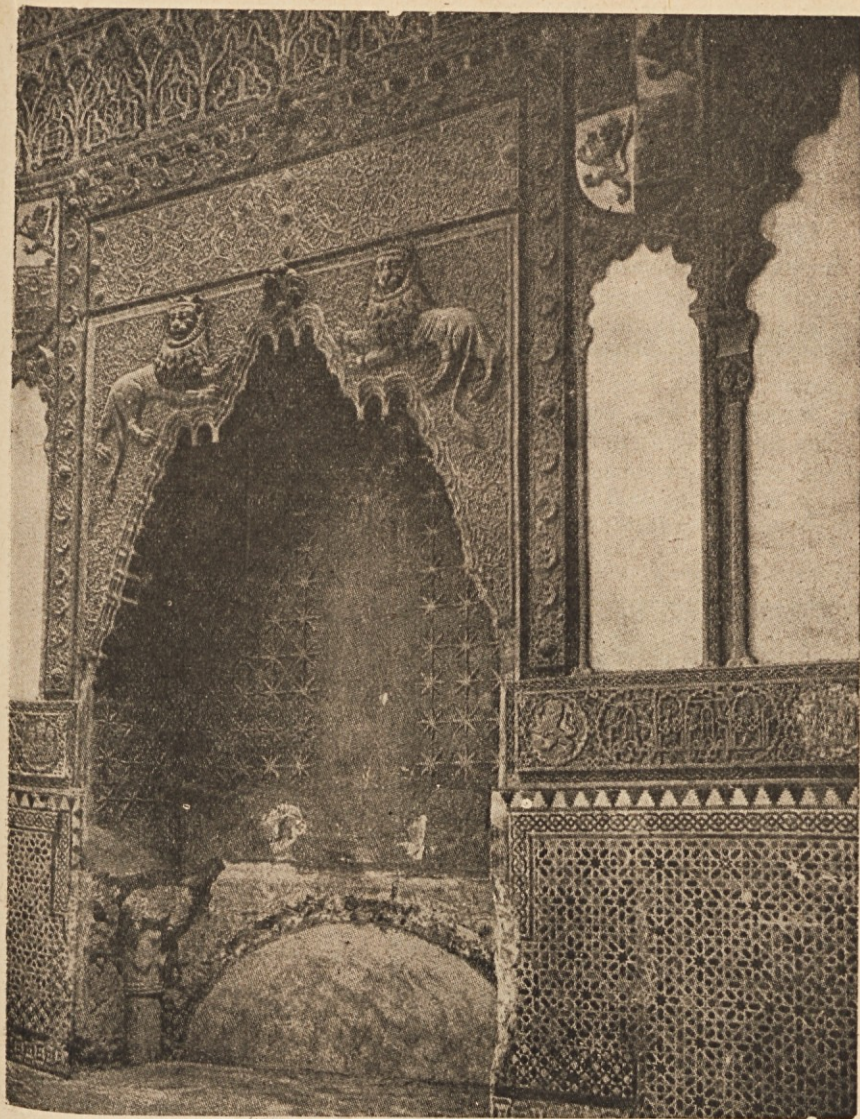
Po vladini statistiki imamo v Argentini par sto tisoč brezposelnih, par sto tisoč ljudi, ki si tudi pri najboljši volji ne morejo zaslužiti svojih življenjskih potrebščin s poštenim delom. Zato se mi je zdeja tako izredno važna in dalekosežna razprava v argentinskem parlamentu, kako pomagati tem bednim ljudem, ki vsaj v veliki meri niso ničesar zakrivili. Toda, kljub bobnečemu govorjenju se je omejila vladna pomoč doslej komaj na par tisoč brezposelnih. Ljudje smo res trdi, neusmiljeni in neverjetno samoljubni. Samo tisti bič vidimo, ki ga na svojem hrbtu čutimo. Dostikrat še verni tako, ki bi nam morale vedno doneti v uho Jezusove besede: Bodite usmiljeni da boste usmiljenje dosegli. Kaj šele neverni.

Med tem ko se mi veselimo in za tako nadlogo nič ne zmenimo, pa se mi zdi, da je človeška beda, posebno brezposelnost, za katero smo tako gluhi, kakor mogočen režiser, ki nam pripravlja strahotno žaloigro. Smrt posameznikov, tako strašno se množeča blaznost, degeneracija nedolžnih otrok, bolezni, zvečana umrljivost, to niso še najhujši prizori iz žaloigre, ki nam jo režira brezposelnost, krvavi režiser....

Kje bi bilo lažje pomoči brezposelnim, kakor v Argentini? Saj so vendar zakladi te neizmerne "Srebrne dežele" še neprecenjeni. Samo malo dobre in trdne volje je treba, pa se bodo spet razmajale one roke, ki danes brezposelne počivajo, na stežaj se bodo spet odprla deželna vrata, geslo velikega argentinskega državnika bo šlo spet svojo pot naprej: gobernar es poblar — vladati se pravi deželo obljuditi! Saj je v Argentini dovolj dela in jela ne samo za nas, ampak še za mnoge, mnoge milijone ljudi.

**
*

Kateri moremo, smo dolžni pomagati ubogim brezposelnim! Niti to ni pošteno, gledati na druge, češ kadar bodo dali ti, ki imaš, potem bom prišel pa še jaz na vrsto. Saj vemo, da so tako trda nekatera človeška srca, da bi preje pomrli vsi brezposelni in po-

Španska umetnost: Kapela svetega Ferdinanda v kordobski stolnici. Sedanja španska revolucija je onečastila in uničila celo vrsto podobnih nenadomestljivih dragocenosti.

trebni, predno bi se omehčala. In vedimo, da deset centavov še ni vse, če hočemo pomagati potrebnemu. Dobra beseda je velikokrat več vredna, kakor denar, čeprav je jasno, da sama lepa beseda tudi nikogar ne nasiti. Tudi z razpravljanjem, govorjenjem je treba širiti smisel za pomoč brezposelnim, saj smo v zadnjem Debevečevem članku brali, koliko da lahko pomaga prava in lepa beseda o pravem času.

Sam brezposelni — tudi Slovenci so med njimi, in bodo brali te moje besede! — ne obupaj! Zgodovine se malo spomni! Kakšne nesreče so že velikokrat zajele ljudi, jih teple in pokončevale. Mislite na čase lakote, bolezni, zlasti kužne, strahotne vojske, ki so trajale tudi po trideset let. Mislite na strahote zadnje svetovne morije. Kako malenkostna je končno v primeri z njimi vsa današnja kriza, posebno kriza v republiki Argentini! Na svetu vse mine! Tudi nesreča nam vtegne služiti h pridu, da bomo morda manj lahkomišelní, ko se časi izpremenijo. Za vsakim dežjem je doslej še posijalo solnce!

K o n e c.

General Simon Bolívar, po katerem se imenuje naša sosednja republika Bolivija, pa tudi znamenita buenosajreška ulica.

Janez Kalan:

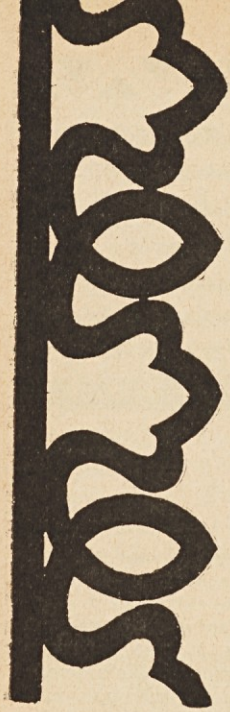
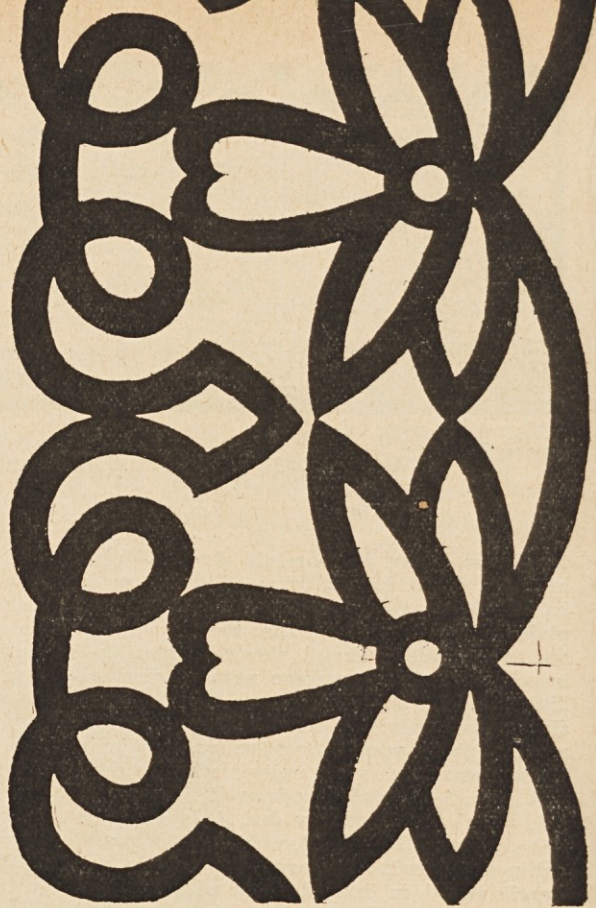
ŠOLA ZA NEVESTE

(Odlomek)

Janez Kalan je znamenit slovenski pisatelj, ki je napisal nad dvajset knjig, brošur in knjižic, ki se odlikujejo po izredni poljudnosti in je bilo treba nekatere po trikrat ponatisniti. Njegovih člankov po slovenskem časopisu je menda brez števila. Seveda Janez Kalan ni pisatelj v navadnem pomenu besede. Pokojni slovenski pisatelj Milčinski ga je zelo primerno imenoval "Vest slovenskega naroda", ime, ki je kratka vsebina Kalanovega življenja, delovanja in pisanja. Bil je dalj časa izseljenski duhovnik med slovenskimi rudarji v Nemčiji. Znana je njegova brošurica "Pozdrav iz domovine, pismo vsem Slovincem, razkropljenim izven domovine širom sveta". On sam smatra za svojo najboljšo knjigo pred kratkim izšlo Zlato vrv, v kateri je tudi posvetil en odstavek nam izseljencem, in je našemu uredništvu celo poslal par izvodov v dar. Zadnja leta je preživel v Berlinu, dočim stanuje danes v Graecu (Avstrija) in pripravlja skupno z mnogimi prijatelji veliko mednarodno zborovanje posvečeno Kristusu Kralju. Kakor po mnogih drugih mestih in deželah, so po njegovem nasvetu že tudi v Ljubljani začeli resnično umestno in potrebno šolo za neveste.

Uredništvo.

Ve še ne veste, ženske, kako ste imenitne! Na zunaj, pred svetom se zdi, da ima mož prvo besedo, vodilno vlogo in odločilen vpliv v življenju. V resnici pa ima žena še večjo moč in večji vpliv na človeštvo. Kajti skoz ženske roke gre ves človeški rod. Kar nam matere daste, to imamo. Iz vaših rok dobivamo mladino. Vsak sleherni človek je najprej v materinih rokah. Od nje ima telesno in duševno življenje. Kar mu ona da, to pa ima. V materinih rokah je v onih letih, ki so najvažnejša, odločilna za vse življenje. V onih letih, ko se človek nareja. V neki nemški knjigi sem bral besedo: "Kakršen je človek prvih šest let na kolenih svoje ma-

tere, tak bo celo življenje." Srčee malega otročiča je mehko kakor mehak vosek. Kakšno podobo vanj vtisneš, taka se bo v njem odtisnila. Iz mehkega voska lahko napraviš kakršno podobo hočeš: angelčka ali škrateljčka. Tudi iz vaših otrok lahko napravite kar hočete: angelčke ali škrateljne. Kar boste naredile, to boste imele. Kar mati naredi, to najboljše drži; kar mati zanemari, tega za njo nobeden ne popravi. Treba je hoteti imeti dobre otroke, treba je pa tudi znati ž njimi prav ravnati! Ali pa matere to znajo? Kje so se pa učile? Iz otrok napraviti dobre ljudi je velika umetnost. Poglejte podobe po cerkvi, slike ali kipe! Kdo jih je naredil? Umetnik. Večja umetnost kakor napraviti iz neobtesanega štora lesa lepo človeško podobo, večja umetnost je iz Adamovega otroka, k vsemu slabemu nagnjenega, napraviti dobrega, blagega, čednostnega človeka. Umetnosti se je pa treba učiti! Mi, ki se nismo učili slikati in rezbariti, ne znamo podob delati. Še kaj drugega kakor umetnosti se je treba učiti! Vse, kar hoče človek delati, vsega se mora učiti. Če hoče krojač napraviti pošteno suknjo, če hoče čevljar napraviti en par škornjev, se mora učiti najmanj tri leta in skušnjo napraviti. Celo brivec, če hoče človeka pošteno obriti — kar ni tako velika umetnost! — se mora po mestih učiti tri leta in skušnjo narediti. Samo najvažnejšega opravila, vzgajanja otrok, se ni treba nič učiti!... Dekle dobi svojega fanta in ga lepo vzame, postane mati in dobi otroke — zdaj pa počni ž njimi, kar veš in znaš!... Učila se nisi tega nikoli! Če boš naredila dobro, bo dobro. Če slabo, bo pa slabo... Zato pa je toliko slabo vzgojenih otrok, in zato toliko slabih ljudi na svetu... Kje so se pa matere učile svojega posla? Zdaj imamo vse polno šol in šole za vse različne poklice in potrebe. Samo šole za najvažnejšo in najpotrebnejšo stvar nimamo. Ko bi jaz mogel, bi napravil v vsakem večjem mestu šolo za neveste. Gospodinjske šole že imamo. Saj to je lepo, da bodoče gospodinje vedo, kako imajo ravnati z lonci, s perilom in prešički, — a še lepše bi bilo, ko bi znale dobro ravnati z otroki in tudi z možem...

Pojasnilo k naši sliki ročnega dela na str. 398: Angleška čipka je sedaj zelo priljubljena kot okrasek za razna ženska ročna dela. Danes objavljamo dvoje čipk in dvoje vložkov te vrste, ki jih morejo pridne slovenske ženske roke izvrstno uporabiti za okras zaves, pregrinjal, naslanjaških blazin itd.

MOJI MALI PRIJATELJI IN PRIJATELJICE!

Gospod urednik me je že pred mesecem napovedal. Jaz prihajam šele danes. Pot čez morje je dolga, priprave na vožnjo tudi.

S seboj sem prinesla polne košare. Samih lepih stvari. Vsakega nekaj: malo za zabavo, malo zares. Povesti in pesmi, veliki možje, drobne novice, zaslužne žene, še zanke-uganke so vmes — pisano polje zares.

Z vso to zalogo odvarjam danes pismeno šolo za našo izseljeno deco širom sveta.

Ponosna sem na to svojo nalogo. Saj take učiteljice menda daleč naokoli ni, stavim, da je v devetih deželah ni, ki bi imela tako pisano družbo v svoji šoli. K meni boste prihajali v šolo otroci iz vsega sveta: iz Argentine in Brasila, iz vse Južne Amerike, iz Združenih držav, iz Kanade, iz vse Severne Amerike; iz Egipta, iz Francije, Nemčije, Holandije, Belgije, od vsepovsod, koder živi slovenski izseljeni rođ. To ni kar tako.

Še bolj ponosna in vesela pa bom, če boste to mojo šolo pridno in redno obiskovali. Se pravi, če boste redno prebirali tale naš kotiček in se tudi sami pridno oglašali v njem.

Mislim, da našo šolo najlepše otvorimo z besedami, ki jih je govoril slovenski mladini naš veliki pisatelj France Finžgar ob priliki otvoritve šolskega radia v Ljubljani. To so prekrasne besede, vsaka med njimi je biser. Pa poslušajte našega velikega pisatelja sami:

(Fran S. Finžgar spada med največje slovenske pripovednike. Bil je mnogo let glavni urednik Doma in sveta, kjer je sodeloval s črticami, novelami, s socialnimi in zgodovinskimi romani. Njegov roman "Pod svobodnim solncem" je najbolj priljubljen slo-

venski roman. Napisal je tudi več iger. Dalj časa je bil tudi urednik družinskega lista "Mladika" in knjig Mohorjeve družbe. Zdaj je župnik v Trnovem v Ljubljani. Rodil se je l. 1871 v Doslovičah pri Breznici na Gorenjskem.)

F. S. Finžgar:

Mladina draga!

Tako je nagovarjal mladino veliki borec za narodne pravice, za lepoto slovenskega jezika, za svobodo in poštenost Fran Levstik. Sem tudi France, žal da nisem tudi še Levstik, ki bi nam bil danes prav tako koristen in potreben kot kedaj. Kljub temu pa bi vam rad vendarle nekaj povedal.

Kajkrat sem stal v trnovskem župnišču pri oknu in gledal dečke, ki so se sankali po brežičku Gradašnice proti vodi. Ne enkrat, mnogokrat so sanke zanesle dečka čez rob in — štrbunk — je pljusnil v vodo. Mislite, da je zajokal in se emeril, ko je lezel iz vode in je kar curljalo od njega? Kaj še! Otresel se je kot kužek in sedel spet na sanke. Mar mu je bilo, ko so mu hlačice zmrzovalle pokale kot skorja. Jaz pa sem stal pri oknu, ga zavidal in tiho pel tisto, saj jo poznate:

Zato pa rečem zdaj:
Najlepša je mladost —
Mladost ne pride več nazaj.

Zakaj sem vam to povedal? — Mar zato, da tudi vi smuknete s sankami vred v potok, morda celo v reko? Ne zato, celó svarim vas: Nikar tako! Toda rečeme zdaj: ti dečki so mi všeč, ker ne poznajo emeravosti. Mladina, proč s emeravostjo! Ni gršega, če se emeriš za vsak prazen nič. Za trdo besedo — že jok, za majhen udarec — solze, za pravično svarilo doma ali v šoli — kuhanje in kuhanje rilca. Fej te bodi! Pomnite: v življenje greste in skozi življenje morate. Kaj mislite, da boste vsako svojo bolečino uteg-

nili pestovati kot deklica svojo punčko in se emeriti, da bi vas ljude pomilovali? Nihče vas ne bo.

Zato pa rečem zdaj:

Proč s emeravostjo! Domovina potrebuje junakov — ne pa milih Jer.

Avtoriteta — veljavnost.

Ko sem hodil drugo leto v šolo enorazrednico, smo dobili nalogo, ki je seveda nisem naredil. Šel sem rajši z drugimi dečki na gmajno orehe klatit. Kar nas je prišlo naslednji dan v šolo brez naloge, smo bili zaprti, kajpak. Zato sem zamudil doma obed.

“Kje si hodil?” me vpraša oče. Hudo je bilo povedati po pravici. Toda laž mi je oče tako pristudil, da se nisem mogel zlagati. Še danes jo sovražim.

Mati je postavila prédme skodelico postane jedi, oče je pa segel po klobčiču hodničnega sukanca, odtrgal dolgo nit in mi velel: “Nogo!” Dvignil sem nogo in strahoma čakal, kaj bo. Oče me je otvezel za nogo na nitko in me privezal k stópicí javorove mize.

“Tako! Sedaj boš pa doma zaprt, da boš vedel, kaj je tvoja dolžnost”.

Pahnil je predme torbico s šolskimi knjigami in odšel z vsemi drugimi iz hiše na travnik nakladat otavo. Hišna in vežna vrata je pustil nalašč odprta na stežaj.

O, ali veste, kaj se pravi tlačiti na vozu seno, otavo, v solnceu — in potem še jahati domov grede na konju? Če ne veste, vas pomilujem, kakor sem — ubogi jetnik — pomiloval tedaj sam sebe. Toda nitke se nisem upal utrgati! Oče me je otvezel, in po pravici! Tudi pajčevina bi me bila držala.

Avtoriteta! Očetova veljavnost me je držala, ne nitka.

Ali sedaj veste, kaj je avtoriteta? Brez nje bi šlo človeštvo v ruševine. Celo divjaki, rokovnjači, cigani, tolovaji jo imajo in še kakó Saj veste, kaj je bil veliki Gropa rokovnjačem! Kaj je ciganski poglavar vsej ciganski tolpi! Vse jim je: gospodar, poveljnik, sodnik. Gorje, kdor ga ne uboga. In države najbolj kulturnih narodov čuvajo avtoriteto kot dušo in jim je sveta. In najsvetejša je božja, in sveta mora biti veljavnost staršev, in odlična učiteljev in nvzgojiteljev in vseh, ki je ne zapravijo sami. Zato tisti fant v šoli, ki je rekel profesorju, ko je pripovedoval o Koperniku, Newtonu in še o drugih veljakihi: Kaj so mi mar, to so zame šuštarji — ni nič drugega kot prazen sod, ki ima velik glas in bo s

svojim bobnenjem čisto gotovo človeštvu samo v nadlogo. Res, da je v vsakem mladem človeku peršernosti in napuha zvrhana mera. Pa je tako, kot so trdili stari: Dvajsetletnemu ne vesta in ne znata ne oče ne mati nič, štiridesetletni pa išče pri njih, če so še živi, modrega sveta.

Zato pa rečem zdaj:

Mladina, ki tepta avtoriteto, božjo in človeško, je grobokop družbe, naroda, države.

Ljubi svojega bližnjega,

to je Gospodova zapoved — najvišji enaka. V osnovni šoli naroči učitelj, naj prinese dečki vsak po dva dinarja za to in to učilo. Barakarjev Jurček dinarjev ne prinese, ker mu jih niso mogli dati. Beda je v baraki. Jurček jokaje pove, da jih prinese, ko bo brezposelni oče spet kaj zaslužil.

Učitelj pogleda po šoli. Vse tiho. Dečki gledajo v klopi. Njegove oči še iščejo in vprašujejo. Nič odziva. Nato seveda potolaži deka in mu da učilo zastonj. Med odmorom jih gre večina kupovat si malico: žemljo, kostanj, sladico, potico. Torej vsi ti so tiščali dinarje v žepu in ni ga bilo, ki bi bil rekel: Jurček, lej, za kostanj imam, pa ga ne bom jedel, da dam dinar tebi. In še tale Stanko ti ga tudi da, jeli? — Ali ne veste, da je nekje takole: V zavodu sedijo fantje pri mizi. Pride močnata jed, štrukelj, potica. Vsak prvi jo vzame, prereže in jo da polovico drugemu, drugi pa cel kos dene v košek — in tako gre dalje dokler ni polovico njih deleža v košku. Popoldne pa gredo s koškom, v katerem so ti v ljubezni pritrhani kosi v barake in delijo, delijo bednim in lačnim otročičem v barakah.

Ali poznate zgodbo o Usmiljenem Samarijanu? — Pojdi in tudi ti tako stori!

Delo je dolžnost.

Leta 1891. so prišli prvič v večjem številu obiskat bratje Čehi — brate Slovence. Pripominjam, da je bila takrat slovanska vzajemnost še velik političen greh. Berite Gregorčičevo "Velegrajsko kugo". — Seveda študentovstvo je bilo vse pokonci, dasi so bile počitnice. Ker nisem imel s čim do Ljubljane, sem skušal videti in pozdraviti Čeha vsaj na Bledu. Pa tudi za tja je bilo treba vendarle nekaj drobiža. Preudarjam, kako bi in kaj bi, in mi šine v glavo pretkana misel.

Oče je sedel v hiši in si šival záplate na prevotljene komolce

suknjiča. Hitro pobašem zrelostno spričevalo in sedem k njemu.

“Tegale Vam vendarle še nisem nikoli obrazložil, kaj se prav za prav pravi imeti maturo v žepu in še celó z odliko.”

“No, dej, pa razlagaj,” me je pogledal oče in si prižgal ugasilo čedro.

V meni se je kar pri priči porodila zgovornost jezičnega dohtarja, ki je seveda vsa cikala na to, da bi očetu izpulil iz trdó zavezanega mošnjička vsaj en goldinar za pot na Bled. Ko sem dognal dokazovanje o svoji veliki pridnosti in odličnosti, sem za sklep še krepko poudaril, da se mi za tak uspeh spodobi kakšna nagrada, kot le kaj.

Vprašujoče in poln upanja sem se zazrl v očeta.

Ta pa je mirno krpal svoj suknjič, nato prenehal, vzel čedro iz ust, da bi bila beseda bolj tehtna, in rekel:

“Bahač! Kaj se boš hvalil s tem? Saj drugega dela nisi imel.”

Zgenil sem spričevalo in odšel brez goldinarja na Bled z dvema šesticama ki mi jih je stisnila dobra mati.

Več ko vsa matura mi je za bodoče življenje zaleglo spoznanje, da tisti, ki stori le svojo dolžnost in išče še posebne nagrade za to, ni dosti prida v človeški družbi; kdor pa niti dolžnosti ne izvrši, tisti pa je smet, ki ga bo življenje prej ali slej pometlo za duri in bo vse žive dni zajedavec, uš na telesu delavnega človeštva. Mladina, ne bodi nikdar zajedavec!

Kdo je gospod?

Vi mislite, da veste, kdo je gospod. Trdim, da ne veste in zato vam bom povedal jaz. Le poslušajte. Gospod je tisti, ki je vedno oblečen po najnovejšem kroju; ki dela gnečo na vsakem sprehajališču; ki se nič ne uči, a vse ve in zna; ki vse kritizira in obgodrnja, sam pa še ni storil toliko koristnega, kar je za nohtom črnega; ki se v teatru smeja ob žalostnih prizorih, ob resničnem dovtipu gleda pa druge, ali se bodo zasmejali ali ne; ki ga je sram svojega očeta in matere, ker nista zadosti po modi; ki zapravlja težko prisluženo očetovo imetje, sam pa ne gane z mezincem, da bi zaslužil vsaj eno paro; ki na pločniku odrine staro ženico v blato, da gre on, gospod, po lepem; ki je tako brezsrčen, da si da od matere snaziti čevlje; ki ga je sram nesti zavojček na pošto; da, ki ga je celó sram nositi knjige v šolo in si liste iztrga ter jih pomaši po žepih, da ni omadeževana njegova gosposčina. Ali sedaj veste, kakšno prečudno bitje je ‚gospod‘. Vsi drugi ljudje smo delavci:

delavec tisti, ki vihti kramp in rovnico, delavec, ki grizlja pero in si s tinto prste maže; delavec, ki cepi sežnje v gozdu, delavec, ki vam vceplja modrost v glavo; delavec, ki orje njivo, delavec, ki reže kulturne brazde za svoj narod.

Poznal sem takega gospoda, kakor sem vam ga opisal. Že kot frkolin je hodil v šolo ves gizdav s paličico v roki. Dokler je bil še manjši, mu je služkinja nosila knjige do šole. Ko je dorasel v gospoda, si je vtikal iz knjig iztrgane liste po žepih. Ko je prišla matura, ni bilo ne listov ne znanja. Šel je in si kupil čisto nove knjige. V Zvezdi je sedel, prebral list — in ga iz knjige iztrgal, ga vrgel ter predal vetru. Vse, do zadnjega. Prišel je znanec in ga ogovoril: "Priatelj, kaj delaš?" — "Za maturo se pripravljam." — "Tako pa pač ne pojde!" — "Gospod" odgovori: "Če jo vsak osel naredi, jo bom naredil tudi jaz!"

Pa je ni, dasi je trikrat poskusil.

Zato pa rečem zdaj:

Mladina draga, bodite delavci in ne gospodje!

SLOVENSKA KROJAČNICA IN TRGOVINA

z manufakturnim blagom po konkurenčnih cenah.

Priporoča se: **Sebastian Mozetič**

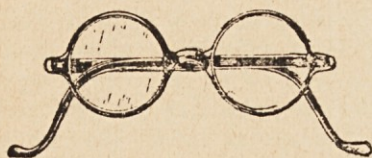
Buenos Aires

OSORIO 5025 (La Paternal)

"CLINICA DENTAL DEL PLATA"

CARLOS CH. LALANNE

CARLOS PELLEGRINI 311 esq. SARMIENTO
Sprejema vsak delavnik od 9—11.30 in 14—18 h
GARANTIRANO VSE V STROKO SPADAJOČE DELO. BREZPLAČNA POSVETOVANJA. — SPECIJALIZIRAN ZA BOLEZNI (PRELUKNJANJE) NEBA.

Očala, navadna \$ 2.50; z okvirjem imitacija. Karej \$ 5.—; okvir za očala \$ 2.50; stekla za očala: eno \$ 1.50, obe \$ 2.50.

Optika

TEOFILO MOUCHARD

CERRITO 378

Telefon: 35 (Lib.) - 2819

A l i ž e i m a š

ALMANAQUE

PARA TI

za leto 1935

Nad 500 strani

\$ 2.—

NAŠE SESTRE na DOCK SUDU
so otvorile otroški vrtec v ulici M. E. Estevez, kjer sprejemajo otroke od 2 let naprej. Podučujejo odrasla dekleta v ročnih delih, petju in raznih jezikih.

**Dr. JUAN ANGEL
MARTINOLICH**
odvetnik

MONTEVIDEO 481
U. T. 35 - 5223

Banque Baruch et Cie.

BANKA JUGOSLOVENSКИH IZSELJENCEV V FRANCIJI,
BELGIJI, HOLANDIJI IN LUKSEMBURGU

15, RUE LAFAYETTE, 15
PARIS, FRANCE

Najhitreje in pod najugodnejšimi pogoji pošilja denar v domovino. Nakažite nam svote, ki jih želite poslati v domovino potom čekov, ki se glasijo na francoske franke in so plačljivi v Parizu, ali na čeke v angleških funtih, plačljive v Londonu.

ZAVOD NAŠIH ŠOLSKIH SESTER v ROSARIJU

ulica BUENOS AIRES 1831

sprejema na stanovanje in hrano
deklince, ki obiskujejo notranjo
ali kakšno drugo, zunanjo šolo.

ZAVOD SV. CIRILA IN METODA

sprejema dečke v popolno varstvo

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO
C.G.B.A. (Bs. Aires)

Katerkoli slovenske knjige Vam
preskrbimo pod najugodnejšimi
pogoji. — Pišite po cenik in
natančna navodila.

CIRILOVA KNJIGARNA MARIBOR, JUGOSLAVIJA

Pri najboljši volji Vam Vaši ne
morejo pisati vseh novic iz do-
mačih krajev, Vi bi pa radi vse
vedeli. — Naročite si zato Slo-
venskega gospodarja iz Maribo-
ra, ki Vam jih bo vsak teden
sproti prinašal, poleg mnogih po-
učnih člankov in drugih zanimi-
vosti. — Naročnina: za celo leto
Din 64.— ali šest pesov m/n.

Naslov:

UPRAVA SLOVENSKEGA
GOSPODARJA
MARIBOR, Jugoslavija

DENARNE VLOGE

Ker vemo kakšnim nevarnostim je izpostavljen vsak tudi najmanjši denarni znesek izseljenca, in da vsak želi, da bi prišla njegova pošiljatev v domovini čim prej v roke naslovnika, plačamo

po $4\frac{1}{2}$ % za vloge

ter pošiljamo V DOMOVINO DOZNAKE na najzaneslivejši način, najkrajšim potom in tako po ceni, da noben zavod ne more z nami konkurirati, niti glede cen niti časa.

Pri nakupu PREKOMORSKIH PREVOZNIC se morete obrniti s polnim zaupanjem na našo banko, kateri je posebno na tem ležeče, da dobi stranka za nizko ceno prevoz na dobrih ladjah, ter prevzema banka sama za vse jamstvo i odgovornost. Razen tega nudimo izvanredne pogodnosti za plačevanje prevoznine.

NAŠA KNJIŽNJICA, urejena nalašč za naše klijente, med drugim tudi za Slovence, nudi na izbiro obilno raznih knjig za čitanje, in to popolnoma brezplačno. Zahtevajte ustmeno ali pismeno popis knjig.

Vodja inozemskega oddelka: LUKA ALJINVIČ

BANCO ARGENTINO

— DE —

AHORRO Y EDIFICACIONES

Poslovne ure: od 9 zjutraj do 7 zvečer. V soboto od 8 do 12.

CORRIENTES 562

BUENOS AIRES

Boletín de la Misión Católica Eslovena
Službeni vestnik Slovenske katoliške misije

CERKVENI KOLEDAR

25. november — dvajset sedma in poslednja pobinkoštna nedelja — slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 250, po navadi ob desetih dopoldne in šmarnice ob štirih popoldne.

26. november — ponedeljek — spomin svetega opata Silvestra, ki se je bil zagledal v obličje umrlega in prevdral: Kar je ta bil, to sem jaz, in kar ta je, to bom jaz, in odšel v puščavo skrbet samo za svojo popolnost.

27. november — torek — spomin svetega Virgila, solnograjskega škofa in apostola karantanskih, to je koroških Slovencev.

28. november — sreda — spomin svetega Sostena, vernega učenca apostola Pavla.

29. november — četrtek — spomin svetega starčka in zaradi vere v Kristusa mučenca Saturnina, in njegovega tovariša dijakona Sisinija.

30. november — petek — spomin svetega apostola Andreja, ki je bil zaradi Kristusa križan na takojimovanem Andrejevem križu, iz katerega je dva dni učil množice, ki so ga prihajale poslušat.

1. december — sobota — jugoslovanski narodni praznik državnega ujedinitvenja.

2. december — prva adventna nedelja, posebej posvečena izseljencem — slovenske božje službe na aPternalu, Avalos 250, ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

ROMANJE V LUJAN

Hrvatsko-slovensko romanje v Lujan se vrši v nedeljo dne 16. decembra. Odhod ob 7.15 zjutraj iz postaje Once FCO. Povratek točno ob 19 h iz postaje Lujan Basilica. Takoj po prihodu sveta maša, po kosilu ogled znamenitega zgodovinskega muzeja, pred odhodom domače večernice, za kar vse bodo napovedane točne ure šele na sam dan romanja. Znižane vozovnice za naš posebni vlak in za tja in nazaj (po dva pesa) Avalos 250.

Bratje!

Ne nehamo za vas moliti in prositi, da bi popolnoma spoznali božjo voljo v vsej duhovni modrosti in razumnosti;

da bi živeli vredno Gospoda in mu bili popolnoma všeč, ker bi donášali sad vsakršnega dobrega dela in rasli v spoznanju božjem, se v vsaki moči, kakor je primerno mogočnosti njegove slave 1), za vsakršno potrpljenje in stanovitnost utrjevali, in z veseljem zahvaljevali Očeta, ki nas je usposobil za delež pri dedščini svetih v svetlobi 2);

zakaj otel nas je iz oblasti teme in prestavil v kraljestvo svojega preljubega Sina, v katerem imamo odrešenje, odpuščenje grehov.

1). Za potrpljenje in stanovitnost v dobrem je potrebna nadnaravna božja pomoč, ki pa je mogočna, vsemogočna.

2). Dedščina svetih v svetlobi so nebesa za katera nas je tudi še po Adamovem padcu in celo tudi še po naših lastnih osebnih grehih ponovno usposobil nebeški Oče, ki je svojega lastnega Sina poslal na svet, da nihče kdor veruje ne bo pogubljen, marveč ima večno življenje.

Misel poslednje pobinkoštné nedelje, ki jo večkrat med tednom prevdarjaj: **Ta teden bo moja posebna skrb, da bi v vsej duhovni modrosti in razumnosti popolnoma spoznal božjo voljo in božje namene z menoj.**

MALO KATEKIZMA ZA NAŠE MALE

Jezus je prišel s svojimi učenci v mesto Kafarnaum. Bila je sobota in šli so v shodnico. Jezus je učil tako, da so se vsi čudili.

Iz shodnice je šel Jezus v Petrovo hišo. Petrova tašča je imela hudo mrzlico in prosili so Jezusa, naj jo ozdravi. Jezus je stopil k bolnici in jo prijel za roko in mrzlica jo je popustila. Žena je takoj vstala in jim stregla.

Ob solnčnem zahodu so vse bolnike pripeljali pred Jezusa. On je nanje roke polagal in jih ozdravil.

Pomni. Jezus je ozdravljaval bolnike tako, da jih je za roko prijel ali roke nanje položil ali pa s samo besedo. Tako ozdravljati ne more noben zdravnik. To so bili čudeži. S temi čudeži je Jezus bolnikom pomagal, zraven pa pokazal, da je od Boga poslan.

V Jopi je živela neka učenka, po imenu Tabita, kar pomeni Dorka (Gazela). Bila je polna dobrih del in je delila obilo miloščine. Tiste dni pa je zbolela in umrla. Umili so jo torej in položili v zgornjo izbo. Ker pa je Lida blizu Jope in so učenci slišali, da je Peter ondi, so poslali k njemu dva moža s prošnjo: "Ne odlašaj priti k nam!" Peter je vstal in šel z njima. Ko je prišel, so ga peljali v zgornjo izbo in pristopile so k njemu vse vdove ter s solzami v očeh kazale plašče in oblačila, ki jih je delala Dorka, ko je bila še med njimi. Peter je vse odpravil ven, pokleknil in molil. Nato se je obrnil proti truplu in rekel: "Tabita, vstani!" Ta je odprla oči, in ko je zagledala Petra je sedla. Podal ji je roko in jo vzdignil; potem je poklical svete in vdove in jo predstavljal živo. Razvedelo pa se je to po vsej Jopi in mnogo jih je verovalo v Gospoda. In ostal je precej dni v Jopi pri nekem strojarju Simonu.

Živel je v Cezareji neki mož, po imenu Kornelij, stotnik čete, ki se je imenovala italska. Bil je pobožen in bogaboječ z vso svojo hišo; delil je ljudem obilno miloščino in vedno k Bogu molil. Ta je podnevi okrog devete ure v prikazni razločno videl angela božjega, ki je k njemu stopil in mu rekel: "Kornelij!" Uprl je vanj pogled in rekel preplašen: "Kaj je, Gospod?" Odgovoril mu je: "Tvoje molitve in tvoje miloščine so se dvignile pred Bogom, da se jih je spomnil. In zdaj pošlji v Jopo mož in pokliči nekega Simona s priimkom Peter; biva kot gost pri nekem strojarju Simonu, ki ima hišo ob morju."

Ko je angel, ki je govoril z njim, odšel, je poklical dva izmed svojih domačih in pobožnega vojaka izmed takih, ki so bili stalno pri njem. Razložil jim je vse in jih poslal v Jopo.

Drugega dne, (86) ko so bili ti na poti in so se bližali mestu, je, da je bilo nebo odprto in da je prihajala nekaka posoda, kačen in je želel jesti. Ko so jed pripravljali, se je zamaknil: videl je, da je bilo nebo odprto in da jeprihajala nekaka posoda, kakor velik prt, ki se je na štirih voglih spuščala na zemljo; notri

(86) Cezareja je od Jope oddaljena 44 km: Kornelijeve odposlanci so med potjo prenočevali.

(87) Pobožni Judje so opravljali molitve zjutraj, opoldne in zvečer. Takrat so radi hodili na hišne strehe, ki so bile ravne.

pa so bile vsakovrstne četveronoge živali in laznina z zemlje in ptice neba. In prišel je do njega glas: "Vstani, Peter, zakolji in jej!" Peter e odgovoril: "Nikakor, Gospod; zakaj nikoli nisem jedel nič omadeževanega in nečistega." (88) Pride pa spet v drugo glas do njega: "Kar je Bog očistil, ti ne imej za omadeževano!" To se je zgodilo trikrat in takoj je bila posoda vzeta v nebo. (89)

(88) Mozesova postava je razločevala čiste in nečiste živali (3 Moz 11, 1—47). Uživati nečiste živali je bilo strogo prepovedano.

(89) Pomen: Judovski predpisi glede čistih in nečistih živali odslej izgube veljavo, in odstranjena je stena, ki je ločila Jude od poganov; Bog se ozira na človekovo notranjost, ne na pripadnost temu ali onemu narodu (prim. v. 28. 34. 35).

IMENA DAROVALCEV ZA ZASTAVE SLOVENSKE SKUPINE MEDNARODNEGA EVHARISTIČNEGA KONGRESA

Zbirka gospe Jožefe Furlan: Furlan Viktorija \$ 1, Terezija Solič \$ 1, Marija Cerar \$ 2, Ukmar Katarina 1, Pečenko \$ 1, Franc Kodrič \$ 1, Josefina Furlan \$ 2, Marija Kodrič \$ 3. — Skupaj \$ 12.

Zbirka gospodične Romane Koradin: Ivanka \$ 2, Roža Gabrovec \$ 2, Ana Jug \$ 1, Olga Gabrovec \$ 2, Romana Koradin \$ 5, Avgusta škanj \$ 2, Bernarda Drufovka \$ 2, Fani Črv \$ 1, Matilda Birska \$ 1, Vera Kodrič \$ 1. — Skupaj \$ 19.

Zbirka gospodične Rozalije Drufovka: Olga Možetič \$ 2.50, Antonia Bos-tjančič \$ 2.50, Maria Drufovka \$ 2.50, Rosalia \$ 2.50, Frančiška 2.—, Marušič Angela \$ 2. — Skupaj \$ 14.

Zbirka gospoda Franceta Plevelj: Franc Kepic \$ 1, Franc Kopitar \$ 1, Janez Kimovec \$ 1, 2 Neimenovana 2, Franc Plevelj \$ 3, Jan. Kastelic \$ 3, Neimenovan \$ 1, Franc Mauser 1. — Skupaj \$ 13.

Zbirka gospoda Antona Kles: Anton Marinac \$ 1, Neimenovan \$ 3, Anton Mlakar \$ 1, Kukovic Franc \$ 2, Kles Anton \$ 11.50. — Skupaj \$ 19.50.

Zbirka gospodične Marije Ličen: Marija Šinkovec \$ 1, Gabrijela Birska \$ 1, Stefanija Kofol \$ 2, Justina Jeram 1, Marija Ličen i bratje \$ 8. — Skupaj \$ 13.

Razni neimenovani \$ 22; Angela Trefalt \$ 40; Stane Troha \$ 11.50; Anton Cunja \$ 10; I. Kostanjevec \$ 5; Tončka Bratoš \$ 5, Lucija Kralj \$ 5, Marija Cetin \$ 4, Jožef Stanič (nabral) \$ 3.60. — — Skupno \$ 106.10.

Dosedanja zbirka \$ 237.10. — Skupno torej doslej \$ 433.70.

Ker so glasom predloženih računov veljale zastave skupno \$ 232.40, je ostalo prebitka \$ 201.30, ki jih je odbor bratovščine glasom svoječasnega sklepa izročil upravi Duhovnega življenja v kritje izrednih stroškov ob pri-liki mednarodnega evharističnega kongresa.

Slovenski pripravljalni odbor za mednarodni evharistični kongres in odbor bratovščine živega rožnega venca se najvdaneje zahvalujeta vsem zbi-ralcem in darovalcem za resnično velikodušno pomoč. Uprava Duhovnega življenja pa se najprisrčneje zahvaljuje imenovanima odboroma kakor tudi vsem cenjenim darovalcem za tako lepo priznanje našega dela v korist slo-venskih izseljencev.

Za tiskovni sklad našega lista smo prejeli doslej poleg gornjih \$ 201.30, še \$ 12.— od raznih darovalcev.

Buenos Aires — Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires — Banco Holandés, Bmé Mitre 234. Kdor ima pri nji vlogo, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Buenos Aires, La Paternal. — J. Živec, Osorio 5087, sprejema naročnino in oglase.

Jugoslavija: Zadrúžna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta, s pripombe: za Duhovno življenje, Buenos Aires.

Brasil: Banco Germánico, Rio de Janeiro, Rua Alfandega 5 — Banco Germánico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 — Banco Germánico, Santos, Rua 15 de Noviembre 164 — Banco Holandés, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 23.

Paraguay: Banco Germánico, Asunción, Calle Pres. Franco esq. Chile.

Chile: Banco Germánico de la A. S., Santiago Calle Huerfanos 833 — Banco Germánico, Valparaíso, Calle Pratt 238.

Francosko, Belgija in Luksemburg: Banque Baruch et Cie., Par'is. 15 rue Lafayette.

Holandsko: Hollandsche Bank — Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam, Holandia.

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

Ameriška Slovanska Založba Buenos Aires - Sao Paulo - Chicago
Editorial Eslavo Americana Buenos Aires - Sao Paulo - Chicago

TICHY JOSE

Klavnica — Prekajevalnica — Tovarna
klobas — Zalega masti

Tovarna: Trellier 2251-53. U. T. 68, Mataderos 429

Prodajalna: Calle 25 de Mayo 758. U. T. 31, Retiro 4823

Podružnice: Avda. Leandro N. Alem 822

Cabildo 1386 (Belgrano) U. T. 73 - 3570.

ŽENSKA ROČNA DELA

Izvršujejo se točno in solidno vsa v stroko spadajoča naročila. — Med drugim: prti, risani na blagu, od \$ 2.90 naprej, žepni robci, v moregramom vred po \$ 2.80 pol ducata.

CASA EURASIA — Nueva York 3410

Banco Germánico

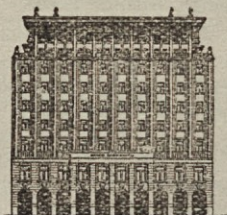
DE LA AMERICA DEL SUD

— BUENOS AIRES —

CENTRALA:

25 de Mayo 151—159,

Av. L. N. Alem 150

PODRUŽNICA:

Corrientes 3223/37

Mercado de Abasto

ODDELEK ZA IZSELJENCE

s svojimi pododdelki

HRANILNICA, NAKAZILA, PREKOMORSKE PREVOZNICE

Izseljenčeva pošta: Pisma iz domovine si morete dati pošiljati na naš

SLOVENSKI ODDELEK

kjer jih podignete, ali od koder Vam jih pošljemo za Vami na kamp.

SLOVENSKI IZSELJENCI NA NEMŠKEM

se morejo naročiti na "Duhovno življenje" s tem; da pošljejo naročnino na zavod "Deutsch-Südamerikanische Bank, Berlin, Mohrenstrasse 20, z oznako naj se pošlje na naš tukajšnji naslov za račun

"Duhovno življenje", Buenos Aires.